

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **R. D.**, zast. JUDr. Petrem Janem Bakešem, advokátem, se sídlem U Olší 280, Velký Borek, proti žalovanému: **Městský úřad Brandýs nad Labem – Stará Boleslav**, se sídlem Masarykovo náměstí 1/6, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 25. 3. 2024, č. j. 39 A 35/2023-42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobce se žalobou u Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“) domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného. Ten měl spočívat v neprovedení výmazu údaje o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče (dále jen „údaj o dosažení 12 bodů“), ve vyznačení údaje o blokaci žalobcova řidičského oprávnění v registru řidičů (dále jen „údaj o blokaci ŘO“) a v zaslání opakované výzvy k odevzdání řidičského průkazu ze dne 15. 12. 2023 (dále jen „opakovaná výzva“). Žalobce požadoval, aby krajský soud určil, že všechny zmíněné úkony žalovaného představují nezákonný zásah a aby žalovanému zakázal pokračovat v porušování jeho práva řídit motorová vozidla a přikázal mu obnovit stav před tímto nezákonným zásahem tím, že žalovanému uloží povinnost odstranit údaj o dosažení 12 bodů a údaj o blokaci ŘO v registru řidičů.

[2] Krajský soud v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) žalobu zamítl. Předeslal, že žalobce v žalobě, navzdory dispoziční zásadě, uvedl málo konkrétních tvrzení, což ji činí argumentačně velmi kusou. Dále nastínil obecná východiska systému

bodového hodnocení řidičů vyplývající z § 123a a násl. zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném od 1. 7. 2023 do 31. 12. 2023 (dále jen „zákon o silničním provozu“), a z judikatury Nejvyššího správního soudu. Zdůraznil přitom, že k pozbytí řidičského oprávnění z důvodu dosažení celkového počtu 12 bodů pro opakované porušování předpisů řidičem dochází podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu přímo ze zákona, a to uplynutím zde stanovené lhůty, a že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2011, č. j. 8 As 23/2010-89, řidič pozbývá řidičské oprávnění, i když ve stanovené lhůtě neodevzdá řidičský průkaz. Krajský soud dále poukázal na to, že s uplatněním námitek je spojeno přerušení běhu lhůt k pozbytí řidičského oprávnění a k povinnosti odevzdat řidičský průkaz. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (již citovaný rozsudek č. j. 8 As 23/2010-89 a rozsudek ze dne 6. 12. 2017, č. j. 6 As 156/2017-29) pak shrnul, že dosáhne-li řidič 12 bodů v bodovém hodnocení, nelze žádné body odečíst pro řádné chování podle § 123e zákona o silničním provozu, ale je nutné postupovat podle § 123d téhož zákona.

[3] Krajský soud ve vztahu k opakované výzvě k odevzdání řidičského průkazu vyslovil, že tato nebyla způsobilá přímo zasáhnout do žalobcových práv ve smyslu § 82 s. ř. s. Jednalo se totiž o druhou výzvu k odevzdání řidičského průkazu, kterou žalovaný vydal po provedeném námitkovém řízení. Tím, že podáním námitek došlo pouze k přerušení lhůty k odevzdání řidičského průkazu, nebylo povinností žalovaného po skončení námitkového řízení opakovaně žalobce vyzývat k odevzdání řidičského průkazu. Opakovaná výzva tudíž představovala pouze neformální upozornění ze strany žalovaného na skutečnost, že žalobce má povinnost odevzdat řidičský průkaz v souladu s již provedenou první výzvou ze dne 14. 9. 2015 (dále jen „první výzva“) a že pozbude řidičské oprávnění. Se zasláním opakované výzvy se proto na rozdíl od první výzvy nepojil vznik povinnosti odevzdat řidičský průkaz a ani zánik řidičského oprávnění, tudíž nevyvolávala v žalobcově právní sféře žádné právní následky.

[4] V tomto směru krajský soud poukázal především na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2015, č. j. 9 As 140/2015-24, podle kterého druhá výzva k odevzdání řidičského průkazu sice má žalobce přimět k odevzdání řidičského průkazu, ale nezkracuje jeho práva, neboť má informativní a apelační charakter; informuje žalobce o povinnosti vzniklé mu přímo ze zákona. Krajský soud upozornil i na další rozsudky Nejvyššího správního soudu (například ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005-65, nebo ze dne 5. 9. 2018, č. j. 9 Ads 146/2018-119), podle nichž se neformální výzvy či přípisy správních orgánů nepovažují za nezákonné zásahy ve smyslu § 82 s. ř. s. Krajský soud dodal, že se nebude řídit svými předchozími závěry vyslovenými v rozsudku ze dne 25. 7. 2023, č. j. 54 A 84/2022-38, v němž dovodil přípustnost žaloby na ochranu před nezákonným zásahem ve vztahu k opakované výzvě k odevzdání řidičského průkazu, protože v tomto rozsudku nezkoumal základní předpoklad úspěšnosti takové zásahové žaloby, tedy způsobilost opakované výzvy přímo zasáhnout do práv žalobce.

[5] K argumentaci týkající se neprovedení výmazu údaje o dosažení 12 bodů a vyznačení údaje o blokaci ŘO krajský soud vyslovil, že tyto údaje jsou v žalobcově případě v registru řidičů evidovány v souladu se skutečným stavem, u těchto dílčích zásahů tudíž neshledal splněnou podmínku jejich nezákonnosti ve smyslu § 82 s. ř. s. Vycházel přitom z judikatury

pokračování

Nejvyššího správního soudu, podle které záznamy a údaje vedené ve veřejnoprávních evidencích včetně registru řidičů mohou představovat trvající zásah pouze za předpokladu, že je údaj v dotčené evidenci veden nesprávně (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2015, č. j. 1 As 151/2014-23; ze dne 26. 8. 2019, č. j. 1 As 40/2019-40; ze dne 30. 8. 2018, č. j. 1 As 68/2018-26; ze dne 26. 5. 2023, č. j. 3 As 325/2022-75). Rozhodnutím Městského úřadu Hořovice (dále jen „městský úřad“) ze dne 30. 8. 2023, sp. zn. S-MUHO/2050/2015TAD (dále jen „rozhodnutí o námitkách“), bylo potvrzeno, že žalobce ke dni 2. 9. 2015 dosáhl v bodovém hodnocení řidiče 12 bodů. Údaj zaznamenaný v bodovém hodnocení řidiče, stejně tak jako údaj o blokaci ŘO v registru řidičů je proto správný. Žalobci byla dne 14. 9. 2015 doručena výzva k odevzdání řidičského průkazu ve lhůtě 5 dnů v souladu s § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu. Podáním námitek však došlo k přerušení této lhůty až do nabytí právní moci rozhodnutí o námitkách, tedy do 15. 9. 2023. Poté však tato lhůta uplynula, a žalobce tak pozbyl řidičské oprávnění.

[6] Krajský soud dovodil, že žalobce ve skutečnosti nebrojil proti nesprávnosti údajů zapsaných v registru řidičů, ale pouze se snažil zvrátit ztrátu řidičského oprávnění. Ve své argumentaci totiž žalovanému vytýkal, že měl provést odečtení bodů podle § 123d odst. 4 a § 123e odst. 6 zákona o silničním provozu a zabývat se případným promlčením „výkonu trestu“ pozbytí řidičského oprávnění. Krajský soud nicméně podotkl, že takový postup by nemohl změnit skutečnost, že žalobce již dosáhl 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče, v důsledku čehož pozbyl řidičské oprávnění, neboť k tomu došlo přímo ze zákona uplynutím lhůty podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu. Ztráta řidičského oprávnění je trvalá (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2011, č. j. 8 As 23/2010-89). Řidič může řidičské oprávnění znovu získat jen tak, že požádá o jeho vrácení, splní podmínky zakotvené v § 123d zákona o silničním provozu a vyčká na vydání správního rozhodnutí. Krajský soud dodal, že ani trest zákazu činnosti se nepromlčuje, tudíž analogické použití § 94 trestního zákoníku, kterého se žalobce dovolával, není v souzené věci příhodné. Krajský soud proto uzavřel, že i kdyby žalovanému uložil vymazat údaj o dosažení 12 bodů z bodového hodnocení řidiče a údaj o blokaci ŘO z registru řidičů, nemělo by to žádný vliv na skutečnost, že žalobce pozbyl řidičské oprávnění. Zápis údaje o blokaci ŘO pouze odráží skutečný stav, ale nepojí se s ním konstitutivní účinky.

[7] V závěru napadeného rozsudku se krajský soud věnoval možnosti analogické aplikace institutu promlčení výkonu trestu podle trestního zákoníku, na kterou se žalobce odvolával. Na rozdíl od žalobce měl ovšem za to, že zde není prostor pro analogii, případně pro výklad *contra legem*. Zákon o silničním provozu neobsahuje mezeru v právu, kterou by bylo nutné analogií vyplnit. Stejně tak ani ústavní pořádek či judikatura Ústavního soudu nedovodila požadavek na promlčení výkonu trestů. Takový požadavek pak podle krajského soudu nevyplývá ani z obecnějších ústavněprávních principů, protože kromě výchovného účinku trestu je jeho účelem také individuální a generální prevence. Navíc krajský soud neshledal důvod, proč by se do doby pravomocného rozhodnutí o námitkách měl promlčet výkon trestu pozbytí řidičského oprávnění. Uvedl, že jde o situaci srovnatelnou s podáním odvolání proti prvostupňovému rozsudku trestního soudu, které také nezpůsobuje promlčení výkonu trestu uloženého soudem prvního stupně. Podle § 94 odst. 2 trestního zákoníku lze totiž promlčet až výkon pravomocně uloženého trestu. Mimoto řízení o námitkách je zahajováno z iniciativy řidiče a jeho vedení mu prospívá, neboť oddaluje hrozící ztrátu řidičského oprávnění. V jeho průběhu je řidič chráněn proti přičítání dalších

bodů. Analogicky aplikovat institut promlčení výkonu trestu by podle krajského soudu bylo problematické také s ohledem na podmínku podle § 94 odst. 4 písm. b) trestního zákoníku, protože u „vybodovaného“ řidiče nelze vycházet ze zjištění, že v průběhu promlčecí doby nespáchal žádný přestupek, za který by mu hrozilo stejně nebo více bodů. Krajský soud dodal, že žalobce ani konkrétní tvrzení o splnění všech podmínek podle § 94 odst. 4 písm. b) trestního zákoníku neuvádí.

II.

[8] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Navrhuje jej zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[9] Stěžovatel krajskému soudu předně vytýká, že nesprávně vyložil § 123c odst. 3 a 5 zákona o silničním provozu, když spojil pozbytí řidičského oprávnění s dosažením 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče. Podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu však k pozbytí řidičského oprávnění dochází uplynutím lhůty 5 dnů od dne doručení oznámení o dosažení 12 bodů. Stejně tak povinnost odevzdat řidičský průkaz nezávisí na záznamu o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče, ale na uplynutí zmíněné lhůty. Pokud byly podány námitky, mohlo k pozbytí řidičského oprávnění dojít až právní mocí rozhodnutí o námitkách, případně uplynutím lhůty podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu. V tomto směru pak lze přiměřeně aplikovat § 94a odst. 1 zákona o silničním provozu. Tím, že o evidenci údaje o dosažení 12 bodů a o blokaci ŘO v nyní souzené věci rozhodoval žalovaný, a nikoliv správní orgán příslušný k projednání přestupkového jednání, nemohl stěžovatel pozbytí řidičské oprávnění společně s právní mocí rozhodnutí o přestupku. K pozbytí řidičského oprávnění stěžovatele tudíž došlo až uplynutím lhůty 5 dnů, ne dosažením 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče.

[10] Stěžovatel rovněž namítá, že krajský soud z úřední povinnosti nezkoumal, zda uplynula lhůta podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu potřebná k pozbytí řidičského oprávnění. Kdyby si ze správního spisu ověřil všechny rozhodné skutečnosti, zjistil by, že stěžovateli nebylo rozhodnutí o námitkách ve smyslu § 72 odst. 1 správního řádu řádně oznámeno, tato 5denní lhůta tudíž neuplynula. Ze správního spisu totiž vyplývá, že dne 7. 8. 2023 byla při nahlížení do spisu založena plná moc ze dne 27. 7. 2023 udělená stěžovatelem JUDr. Petrovi Janovi Bakešovi pro řízení o námitkách (dále jen „plná moc ze dne 27. 7. 2023“). Nicméně rozhodnutí o námitkách žalovaný stěžovateli ani tomuto jeho právnímu zástupci nedoručil. Nemohlo tedy dojít k blokaci a pozbytí řidičského oprávnění stěžovatele, k zaslání opakované výzvy a ke vzniku povinnosti odevzdat řidičský průkaz. Uvedené pochybení tak podle stěžovatele představuje jinou vadu řízení před krajským soudem, která zapříčinila nezákonnost napadeného rozsudku. Ze stejného důvodu (absence řádného doručení) stěžovatel dovozuje, že rozhodnutí o námitkách nemělo nabýt dne 15. 9. 2023 právní moci. Vyznačení doložky právní moci žalovaným na uvedeném rozhodnutí proto pokládá za vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž žalovaný vycházel, neměla oporu ve spise.

[11] Podle stěžovatelova mínění tak krajský soud v napadeném rozsudku vycházel z nesprávného předpokladu o nabytí právní moci rozhodnutí o námitkách, čímž porušil povinnost vycházet ze skutkového stavu ke dni svého rozhodnutí ve smyslu § 87 odst. 1

pokračování

s. ř. s. Všechny tvrzené zásahy tudíž žalovaný provedl v rozporu se zákonem, což zakládá jejich nezákonnost. S krajským soudem stěžovatel nesouhlasí ani v tom, že se jej uvedené zásahy nedotkly, neboť přímo zasáhly do jeho práv. Navíc v postavení adresáta veřejné správy neměl na výběr, zda se jimi bude pod hrozbou donucení a trestních sankcí řídit.

[12] Stěžovatel také rozporuje závěr krajského soudu o tom, že opakovaná výzva byla až druhou výzvou k odevzdání řidičského průkazu. Podle něj první a opakovaná výzva představují odlišné druhy výzev. První výzva učiněná ve smyslu § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu měla předběžnou povahu a byla stěžovateli zaslána pro případ, že by proti ní nebrojil námitkami. Naproti tomu opakovaná výzva představovala první výzvu k odevzdání řidičského průkazu. Rozdíl mezi první a opakovanou výzvou tedy tkví v jejich odlišném právním důvodu a skutečnosti, že nesplnění první výzvy nelze sankcionovat.

[13] Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů tedy stěžovatel spatřuje v tom, že krajský soud nevysvětlil, proč považoval doložku právní moci vyznačenou na rozhodnutí o námitkách za správnou a z jakého důvodu první a opakovanou výzvu hodnotil stejně. Kromě toho krajský soud dostatečně nezdůvodnil, proč žalovanému ani v odůvodněných případech nemůže být uloženo odstranit údaj o blokaci ŘO a o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče.

[14] Stěžovatel také namítá, že řízení o námitkách bez jeho zavinění trvalo nepřiměřeně dlouho, respektive stále trvá, neboť mu rozhodnutí o námitkách nebylo doručeno, a že žalovaný má povinnost jednat v mezích základních zásad vyplývajících z § 2 až § 8 správního řádu, tedy šetřit práva nabytá v dobré víře a oprávněné zájmy stěžovatele, zasahovat do těchto práv jen v souladu se zákonem a v nezbytném rozsahu, a dbát na soulad s veřejným zájmem. Podle jeho názoru k tvrzeným zásahům ze strany žalovaného došlo v době, kdy nebyl povinen splnit jeho opakovanou výzvu a kdy neměl pozbytí řidičské oprávnění, neboť uplynulo téměř 9 let od podání námitek. Přestože krajský soud připustil, že plynutím času slábne naléhavost aplikace trestního postihu, nevyjádřil žádné úvahy o tom, jak dlouhé trvání řízení o námitkách lze ještě považovat za únosné, a proč i po tak dlouhé době vyloučil promlčení výkonu trestu pozbytí řidičského oprávnění. Stěžovatel se v této své argumentaci dovolává usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 114/2014-55, z něž vyplývá, že pozbytí řidičského oprávnění představuje sankci za opakované páčání přestupků, tudíž řízení o námitkách má blíže trestnímu řízení než jen k jedné jeho části, a to odvolacímu řízení, jak dovodil krajský soud. Stěžovatel má za to, že způsobem svého života prokázal, že po tak dlouhé době (téměř 9 let) již není potřeba na něj působit sankcí, která má za cíl vyloučit speciální recidivisty ze silničního provozu kvůli ochraně jeho ostatních účastníků. Z tohoto důvodu považuje uplatnění sankce v podobě pozbytí řidičského oprávnění za neodůvodněné, protože nenaplňuje svůj účel.

III.

[15] Žalovaný ve svém vyjádření navrhuje kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou. Ztotožňuje se s argumentací krajského soudu, který se v napadeném rozsudku vypořádal se všemi žalobními námitkami. K námitce stěžovatele, že krajský soud měl z úřední povinnosti zkoumat uplynutí lhůty podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu uvádí, že řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem je ovládáno dispoziční zásadou a že

stěžovatel tuto námitku v rozporu s § 108 s. ř. s. (správně § 109 odst. 5 s. ř. s. – poznámka soudu) uplatnil poprvé až v kasační stížnosti. Žalovaný má dále za to, že postupoval zcela v souladu s § 123c zákona o silničním provozu, když stěžovateli oznámil dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče a vyzval jej k odevzdání řidičského průkazu ve lhůtě 5 dnů. Uplynutím této lhůty došlo k pozbytí řidičského oprávnění stěžovatele přímo ze zákona, bez nutnosti vydání správního rozhodnutí. Z rozhodnutí o námitkách je zřejmé, že městský úřad námitky zamítl jako nedůvodné, a potvrdil provedený záznam o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče. Tím, že je rozhodnutí o námitkách opatřeno doložkou právní moci, je pro žalovaného jako pro orgán provádějící pouze evidenci dotčených údajů závazné. Žalovaný není oprávněn k vlastnímu přezkumu rozhodnutí o námitkách. Mimoto stěžovatel ani neosvědčil, že splnil podmínky podle § 123d zákona o silničním provozu, které jsou nutné k navrácení řidičského oprávnění, tudíž nelze po žalovaném požadovat odstranění údaje o blokaci ŘO z registru řidičů.

IV.

[16] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[17] Kasační stížnost není důvodná.

[18] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou stěžovatele, že je napadený rozsudek nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Absence této vady je totiž podmínkou pro věcný přezkum dalších kasačních námitek (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2005, č. j. 3 As 6/2004-105). Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku je přitom vadou tak závažnou, že se jí Nejvyšší správní soud musí podle § 109 odst. 4 s. ř. s. zabývat z úřední povinnosti, tedy i tehdy, pokud ji stěžovatel sám nenamítá.

[19] Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu jsou nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů zejména taková rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52) nebo v nichž zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004-74). Soudy však nemají povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit. Jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19). Podstatné je, aby se správní soud ve svém rozhodnutí věnoval všem stěžejním námitkám účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013-33).

[20] Stěžovatel nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů konkrétně spatřuje v tom, že krajský soud nevysvětlil, proč považoval doložku právní moci vyznačenou na rozhodnutí o námitkách za správnou, z jakého důvodu první a opakovanou

pokračování

výzvu hodnotil stejně, a proč žalovanému ani v odůvodněných případech nemůže být uloženo odstranit údaj o blokaci ŘO a o dosažení 12 bodů. Kromě toho krajský soud dostatečně nezdůvodnil, jak dlouhou dobu trvání řízení o námitkách lze ještě považovat za únosnou, a proč i po tak dlouhé době, jakou trvalo řízení o námitkách nyní, vyloučil možnost promlčení trestu pozbytí řídičského oprávnění. Přestože to stěžovatel výslovně neuvádí, i tyto námitky svou povahou spadají pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[21] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud dostal požadavkům na přezkoumatelnost rozhodnutí ve smyslu výše citované judikatury. V napadeném rozsudku dostatečně popsal skutkový stav věci, stanoviska účastníků řízení, přdestřel relevantní a ucelené právní závěry, kterými žalobní argumentaci náležitě vypořádal. V odst. 28. až 36. napadeného rozsudku se detailně věnoval opakované výzvě a první výzvě včetně rozboru jejich povahy a účinků, které se s jejich zasláním pojily. Z odst. 41. až 46. napadeného rozsudku je zase zřejmé, z jakého důvodu žalovanému nenařídil odstranit údaje o blokaci ŘO a o dosažení 12 bodů; tyto údaje jsou bez vlivu na skutečnost, že stěžovatel pozbyl řídičské oprávnění ze zákona. V odst. 43. a především v odst. 48. až 52. napadeného rozsudku pak krajský soud vysvětlil, proč vyloučil možnost analogického použití institutu promlčení výkonu trestu pozbytí řídičského oprávnění. Přitom však zdůraznil, že tak v případě uvedené námitky činí nad rámec potřebného. Z toho je zřejmé, že uvedeným námitkám se krajský soud věnoval a řádně je v napadeném rozsudku vypořádal.

[22] Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná, že nesouhlas stěžovatele s rozsahem a způsobem odůvodnění nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013-30, a ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010-163). Ostatně sám stěžovatel se závěry krajského soudu v kasační stížnosti rozsáhle polemizuje, což by u nepřezkoumatelného rozsudku nebylo možné.

[23] Pokud stěžovatel namítá, že krajský soud v napadeném rozsudku neuvedl, jak dlouhá doba trvání řízení o námitkách je ještě přípustná, tak tato otázka nebyla předmětem řízení v nyní projednávané věci. Žaloba stěžovatele mířila proti tvrzeným nezákonným zásahům žalovaného ve smyslu § 82 a násl. s. ř. s. (viz odst. 1). Řízení o této žalobě je ovládáno dispoziční zásadou (například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2019, č. j. 3 Ads 57/2018-20). Přestože stěžovatel v žalobě poukazoval na nepřiměřenou délku řízení o námitkách, nejednalo se o jádro jeho argumentace. Taková argumentace by navíc ani nemohla být v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem podle § 82 s. ř. s. úspěšná. Ačkoliv Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že délka řízení o námitkách byla bez zjevného důvodu nepřiměřeně dlouhá, přezkum této skutečnosti by byl na místě, podal-li by stěžovatel žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu podle § 79 a násl. s. ř. s. (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2015, č. j. 2 As 198/2015-20; či ze dne 5. 9. 2018, č. j. 10 As 227/2017-53). To však stěžovatel neučinil, tudíž se nyní nemůže odvolávat na délku řízení o námitkách. Délka řízení o námitkách přitom nic nemění na skutečnosti, že stěžovatel pozbyl své řídičské oprávnění nastoupením skutečností, s nimiž zákon takový důsledek spojuje. V této souvislosti Nejvyšší správní soud podotýká, že koneckonců i sám stěžovatel těžil z délky řízení o námitkách, neboť po tuto dobu došlo v souladu s § 123f odst. 4 zákona o silničním provozu k přerušení

lhůty podle § 123c odst. 3 téhož zákona, jejímž uplynutím měl pozbyť své řidičské oprávnění. Krajskému soudu proto nelze vyčítat, že se nevěnoval délce řízení o námitkách. Jak výše uvedeno, správní soudy nemají povinnost reagovat na každou dílčí námitku a tuto obsáhle vyvrátit, což platí právě i v případě uvedené stěžovatelovy argumentace.

[24] Nedůvodná je rovněž námitka, že krajský soud nevysvětlil, proč považoval doložku právní moci vyznačenou na rozhodnutí o námitkách za správnou, a to navzdory skutečnosti, že podle správního spisu nebylo stěžovateli ani jeho právnímu zástupci rozhodnutí o námitkách řádně doručeno. V této souvislosti stěžovatel namítá, že se jedná o jinou vadu řízení před krajským soudem mající vliv na zákonnost napadeného rozsudku, protože kvůli absenci řádného doručení rozhodnutí o námitkách nemohla uplynout lhůta podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu, tedy nemohlo dojít ani k pozbytí jeho řidičského oprávnění a vzniku povinnosti odevzdat řidičský průkaz. To měl krajský soud ze správního spisu zjistit. Ze stejného důvodu má stěžovatel za to, že vyznačení doložky právní moci žalovaným na rozhodnutí o námitkách představuje vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž žalovaný vycházel, neměla oporu ve spise.

[25] Nejvyšší správní soud se musel nejdříve vypořádat s otázkou přípustnosti předmětných námitek. Nepřehlédl totiž, že je stěžovatel uplatnil poprvé až v kasační stížnosti. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. kasační stížnost mimo jiné není přípustná, opírá-li se důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Stěžovatel v kasační stížnosti tvrdí, že mu rozhodnutí o námitkách nebylo doručeno, a že se až z napadeného rozsudku dozvěděl, že nabylo právní moci.

[26] Uvedenému však nemůže Nejvyšší správní soud přisvědčit. Stěžovatel přílohou žaloby učinil rozhodnutí městského úřadu o námitkách s vyznačenou doložkou právní moci (viz soupis příloh na první straně žaloby ze dne 20. 12. 2023). O údajích o vyznačení doložky právní moci na rozhodnutí o námitkách ke dne 15. 9. 2023 věděl již v tuto chvíli. Již v době podání žaloby až do doby vydání napadeného rozsudku (viz § 87 odst. 1 s. ř. s.) tedy stěžovatel mohl svými námitkami brojit i proti tomu, kdy nebo zda vůbec rozhodnutí o námitkách nabylo právní moci a od kterého dne a zda vůbec běžela lhůta 5 dnů vyplývající z § 123c odst. 3 ve spojení s § 123f odst. 4 zákona o silničním provozu. Tyto jeho stížnostní námitky je tak třeba nyní považovat za nepřípustné ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. Pokud se jimi nemohl s ohledem na její neuplatnění zabývat krajský soud, nemůže tak jako první nyní činit Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti.

[27] Nejvyšší správní soud přesto pouze pro doplnění a nad rámec potřebného dodává, že z obsahu správních spisů plyne, že městský úřad doručil rozhodnutí o námitkách do datové schránky advokáta Mgr. Kamila Fotra, jehož plná moc ze dne 16. 5. 2015 byla založena ve správním spise a o jehož oprávnění k zastupování stěžovatele nemohl mít pochybnosti, neboť mu zánik tohoto zástupčího oprávnění nebyl před tímto doručením sdělen. Ze správních spisů tudíž nevyplývají žádné skutečnosti, které by svědčily o vadném doručení rozhodnutí o námitkách. S ohledem na toto doručení pak také vyznačil městský úřad doložku právní moci na uvedeném rozhodnutí. Plná moc, kterou stěžovatel udělil dne 27. 7. 2023 JUDr. Petru Janu Bakešovi, byla městskému úřadu předložena až dne 23. 5. 2024.

pokračování

[28] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud neshledal napadený rozsudek nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů a neshledal ani jinou vadu řízení před krajským soudem, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku, dospěl k závěru, že kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nebyl naplněn.

[29] Dále se Nejvyšší správní soud věnoval kasačnímu důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Stěžovatel však kromě námitky o tom, že vyznačení doložky právní moci na rozhodnutí o námitkách bylo v rozporu se zákonem a spisovým materiálem, kterou shledal Nejvyšší správní soud nepřipustnou, žádá jiná konkrétní tvrzení pro naplnění kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. nepředkládá. Odkaz na dodržování základních zásad správního řízení žalovaným podle § 2 až § 8 správního řádu blíže nerozvádí. Jak již ale Nejvyšší správní soud shora uvedl, řízení o kasační stížnosti je ovládáno dispoziční zásadou. Z ní mimo jiné vyplývá, že kvalita a preciznost ve formulaci obsahu stížnostních bodů a jejich odůvodnění v kasační stížnosti v podstatě předurčuje obsah rozhodnutí kasačního soudu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2011, č. j. 1 As 67/2011-108, a ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004-54). Není tedy úkolem Nejvyššího správního soudu, aby za stěžovatele domýšlel argumenty konkurující napadenému rozsudku. S ohledem na právě uvedené proto Nejvyšší správní soud k tomuto kasačnímu důvodu uvádí, že vady podřaditelné pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. nedovodil.

[30] Nejvyšší správní soud tak mohl přistoupit k přezkumu zbylých kasačních námitek, jež spadají pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[31] Stěžovatel krajskému soudu vytýká, že nesprávně vyložil § 123c odst. 3 a 5 zákona o silničním provozu, když spojil pozbytí řidičského oprávnění s dosažením 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče. Nejvyšší správní soud se s touto výtkou neztotožňuje, neboť stěžovatel v ní převrací závěry, které krajský soud v napadeném rozsudku vyslovil. Z napadeného rozsudku neplyne, že by krajský soud dovodil, že k pozbytí řidičského oprávnění a vzniku povinnosti odevzdat řidičský průkaz dochází dosažením 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče. Naopak výše citovaná ustanovení zákona o silničním provozu krajský soud vyložil tak, že k pozbytí řidičského oprávnění z důvodu dosažení celkového počtu 12 bodů pro opakované porušování předpisů řidičem dochází podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu přímo ze zákona, a to uplynutím zde stanovené lhůty. Krajský soud v této souvislosti správně poukázal na závěry plynoucí z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2011, č. j. 8 As 23/2010-89, podle nějž řidič pozbývá řidičské oprávnění, i když ve stanovené lhůtě neodevzdá řidičský průkaz. Nepochybil ani v tom, když uvedl, že s uplatněním námitek je spojeno přerušení lhůt k pozbytí řidičského oprávnění a k povinnosti odevzdat řidičský průkaz (viz § 123f odst. 4 zákona o silničním provozu). S odkazem na posledně citovaný rozsudek a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2017, č. j. 6 As 156/2017-29, pak shrnul, že dosáhne-li řidič 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče, nelze body odečíst pro řádné chování podle § 123e zákona o silničním provozu, ale je nutné v takovém případě postupovat podle § 123d téhož zákona. S těmito závěry krajského soudu se Nejvyšší správní soud ztotožňuje a nemá k nim co dodat. Z uvedeného vyplývá, že stěžovatelova námitka nemůže být důvodná.

[32] Stěžovatel také rozporuje závěr krajského soudu o tom, že opakovaná výzva byla až druhou výzvou k odevzdání řidičského průkazu, neboť první výzva měla předběžnou

povahu pro případ, že stěžovatel nepodá námitky. Teprve opakovaná výzva pak podle stěžovatele fakticky představovala první výzvu k odevzdání řidičského průkazu.

[33] Podle § 123c odst. 3 věty první zákona o silničním provozu, *příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností při provedení záznamu bodů, kterým řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů, neprodleně písemně nebo elektronickou cestou oznámí tuto skutečnost řidiči a vyzve jej k odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne doručení tohoto oznámení.*

[34] Ze správního spisu vyplývá, že první výzvou městský úřad vyzval stěžovatele k odevzdání řidičského průkazu, informoval jej o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče a o pozbytí řidičského oprávnění ve lhůtě podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu a poučil jej o možnosti podat námitky. Opakovanou výzvou jej žalovaný po právní moci rozhodnutí o námitkách znovu vyzval k odevzdání řidičského průkazu, informoval jej, že stále ještě nesplnil svou povinnost odevzdat řidičský průkaz a poučil jej o následcích nevyhovění této výzvě. Nejvyšší správní soud s ohledem na skutečnost, jak jsou obě výzvy formulovány, nesouhlasí se stěžovatelem, že první výzva měla předběžnou povahu a že opakovaná výzva byla první výzvou k odevzdání řidičského průkazu. Koneckonců takový výklad odporuje i § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu, který ani nepočítá s existencí více druhů výzev k odevzdání řidičského průkazu nebo s tím, že by určitá výzva měla předběžnou povahu v závislosti na tom, zda řidič uplatní námitky.

[35] Nejvyšší správní soud přitom již v rozsudku ze dne 13. 8. 2015, č. j. 9 As 140/2015-24, dospěl k závěru, že druhá výzva k odevzdání řidičského průkazu není nezákonným zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. V tomto rozsudku vysvětlil, že „*přípis ze dne 16. 6. 2014 měl sice žalobce přimět, aby něco učinil (odevzdal řidičský průkaz), ale ve své podstatě mu pouze poskytuje informaci o povinnosti vzniklé přímo ze zákona, která dle stěžovatelova mínění stále trvá, resp. nedošlo k přerušení běhu lhůt k její realizaci. Přípis žádá práva žalobce sám o sobě přímo nezkracuje, ale má charakter toliko informativní a apelační. Přípis ani nehovoří o sankci, která by následovala v případě nesplnění v něm uvedené zákonné povinnosti. Poukaz na možnost uložení pokuty dle přestupkového zákona, sám o sobě nesvědčí o zásahu do právní sféry žalobce. Tímto zásahem by bylo teprve rozhodnutí o uložení sankce, které by bylo případně přezkoumatelné soudem v řízení podle § 65 a násl. s. ř. s.*“. Nejvyšší správní soud má za to, že tyto závěry jsou použitelné i v případě opakované výzvy v nyní projednávané věci. Považuje tudíž za správný závěr krajského soudu, podle něž opakovaná výzva nepředstavovala přímý zásah do práv stěžovatele ve smyslu § 82 s. ř. s., protože jej pouze informovala o povinnosti vzniklé přímo ze zákona. Uvedená stížnostní námitka tedy není důvodná.

[36] Namítá-li stěžovatel také to, že řízení o námitkách má blíže trestnímu řízení a že považuje uplatnění sankce v podobě pozbytí řidičského oprávnění za neopodstatněné, protože nenaplnňuje svůj účel, Nejvyšší správní soud dodává, že se touto argumentací dále nezabýval pro její nepřípustnost ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. Stěžovatel ji totiž uplatňuje proti úvahám krajského soudu, které vyslovil nad rámec potřebného, tedy mimo *ratio decidendi* napadeného rozsudku, jak lze dovodit z jeho odst. 48. (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2007, č. j. 8 As 52/2006-74).

pokračování

[37] Nejvyšší správní soud shrnuje, že krajský soud posoudil všechny sporné právní otázky správně, nedopustil se pochybení při výkladu na věc dopadajících ustanovení zákona o silničním provozu a dospěl ke správné úvaze o tom, že vytýkané úkony žalovaného nepředstavují nezákonné zásahy ve smyslu definice vyplývající z § 82 s. ř. s. Z uvedeného důvodu ani kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nebyl naplněn.

V.

[38] Kasační stížnost není důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud ve smyslu § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[39] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a právo na náhradu nákladů tohoto řízení nemá. Žalovanému jako v řízení úspěšnému účastníkovi žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. září 2024

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu